

РЕШЕНИЕ

№ 2576

гр. С, 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: П. Т. С. ВЛ.

при участието на секретаря С. ЕМ. Д.
като разгледа докладваното от П. Т. С. ВЛ. Гражданско дело № 20221110125426 по описа за 2022 година

Софийският районен съд е сезиран с предявени от Р. Н. С. срещу „ф-ма“ ЕООД обективно кумулативно съединени установителни искове по реда на чл. 422 ГПК с правно основание чл. 79, ал.1, предл. 1 ЗЗД, вр. чл. 183 ЗЗД, вр. чл. 129, ал. 2 ТЗ за признаване на установено спрямо ответника, че дължи на ищеца следните суми: сумата от 7 227, 93 лв. главница, представляваща две вноски по Договор за продажба на дружествени дялове от 07.06.2018 г., от които вноска в размер на 4 517, 46 лв., станала изискуема на 01.01.2020 г. и вноска в размер на 2 710, 47 лв., станала изискуема на 01.01.2021 г., ведно със законната лихва върху сумите от датата на заявлението – 14.06.2021г. до окончателното изплащане на вземанията, за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№33806/2021г. по описа на СРС, 25 с-в. Предявяват се и осъдителни искове с правно основание чл. 86 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца мораторна лихва върху вноската от 4 517, 46 лв., в размер на 542,53 лв., за периода от 01.01.2020 г. до датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК – 14.06.2021 г. и за вноската в размер на 2 710, 47 лв. – мораторна лихва в размер на 109, 93 лв., за периода от 01.01.2021 г. до 14.06.2021 г.

Ищецът твърди, че на 07.06.2018 г. е сключил с ответника договор за продажба на дружествени дялове, по силата на който е прехвърлил на ответното дружество „ф-ма“ ЕООД притежаваните от него 40 дружествени дяла с номинална стойност от 400 лв. от капитала на дружество, като последното се е задължило да му заплати сумата от 9 034,91 лева, платими както следва:

- първа вноска от 20 % от цената, дължима до 08.06.2018 г. – сума в размер на 1 806,98 лв., заплатена от ответника;
- втора вноска от 50 % от цената, дължима до 31.12.2019 г. – сума в размер на 4 517,46

лв. ;

- трета вноска от 30 % от цената, дължима до 31.12.2020 г. – сума в размер на 2 710,47 лв.

Поддържа, че направеното прехвърляне е вписано в Търговския регистър на 18.07.2018 г. Твърди, че не е получил плащане на втората и третата вноска по договора в общ размер на 7 227, 93 лв. Претендира и мораторна лихва върху главниците.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът „ф-ма“ ЕООД е подал отговор на исковата молба, с който оспорва предявените искове. Не оспорва, че страните са сключили посочения в исковата молба договор. Твърди, че към настоящия момент договорът е прекратен поради събдването на уговореното между страните в чл. 3 от договора прекратително условие, предвиждащо, че при неизплащане на дружествените дялове в сроковете по чл. 2 договорът се прекратява по право и без да е необходимо уведомление за прекратяването, като платеното към момента на прекратяването не подлежи на връщане. Поддържа, че съгласно чл. 25, ал. 2 ЗЗД събдването на условието има обратно действие, като в отклонение от това диспозитивно правило с клаузата по чл. 3 от договора е уговорена специфична последица, санкционираща купувача за допуснатото от него „неизплащане на дружествените дялове в сроковете по чл. 2“, а именно продавачите не дължат връщане на купувача на вече получените по прекратения договор вноски за закупуването на дружествените им дялове. Сочи, че продавачът по прекратения договор може да иска връщане на даденото от него по прекратения договор, като дадено на отпаднало основание, но не и да иска плащане на уговорената продажна цена.

Съдът, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните съобразно разпоредбите на чл.235, ал.2 и ал.3 от ГПК, установи следното от фактическа и правна страна:

Към делото е приложено ч.гр.д.№33806/2021г. по описа на СРС, 25 с-в, от материалите по което се установява, че същото било образувано по заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК от 14.06.2021г. на Р. Н. С. /ищец по делото/ срещу „ф-ма“ ЕООД /ответник по делото/ за сумата от 7 227, 93 лв. главница, представляваща две вноски по Договор за продажба на дружествени дялове от 07.06.2018 г., от които вноска в размер на 4 517, 46 лв., станала изискуема на 01.01.2020 г. и вноска в размер на 2 710, 47 лв., станала изискуема на 01.01.2021 г., ведно със законната лихва върху сумите от датата на заявлението – 14.06.2021г. до окончателното изплащане на вземанията. Съдът е отхвърлил заявлението в частта за претендираната мораторна лихва, тъй като такава не е уговорена в договора и същият не удостоверява подлежащо на изпълнение вземане. От страна на „ф-ма“ ЕООД е подадено възражение, срещу издадената на 22.06.2021г. заповед, поради което съдът е указал на заявителя, че може да предяви иск относно вземането си в едномесечен срок, като довнесе дължимата държавна такса. Исковата молба, по която е образувано настоящето дело е подадена в срок.

По делото е представен и приет като доказателство Договор за продажба на дружествени дялове, сключен на 07.06.2018 г., съгласно който Р. Н. С., като прехвърлител, и

„ф-ма“ ЕООД, като купувач, са постигнали съгласие да бъдат обвързани от правоотношение, според което прехвърлителят се задължава да прехвърли притежаваните от него дружествени дялове от капитала на „Комос“ ООД – 40 дяла на номинална стойност 400 лева, а купувачът се съгласява да заплати цената от 9034,91 лева. Съгласно чл. 2, ал. 1 от договора купувачът се задължава да заплати цената на дяловете чрез банкови преводи по сметки, посочени от продавачите, на три вноски - първата вноски е в размер на 20 % от цената – 1806,98 лв. и се дължи в срок до 08.06.2018 г., втората вноски е в размер на 50 % от цената - 4517,46 лв. и се дължи в срок до 31.12.2019 г. и третата вноски е в размер на 30 % от цената - 2710,47 лв. и се дължи в срок до 31.12.2020 г. Съгласно чл. 3 от договора страните приемат, че при неизплащане на дружествените дялове в сроковете по чл. 2, договорът се прекратява по право и без да е необходимо уведомление за прекратяването, като платеното към момента на прекратяването не подлежи на връщане.

Установява се, че прехвърлянето на дяловете от Р. Н. С. на „ф-ма“ ЕООД е вписано в ТРРЮЛНЦ.

При така установените факти от значение за спора съдът прави следните правни изводи:

В тежест на ищеца по иска с правно основание 79, ал.1, предл. 1 ЗЗД, вр. чл. 183 ЗЗД, вр. чл. 129, ал. 2 ТЗ, предявен по реда на чл.422 ГПК е да докаже наличието на правоотношение между страните по валиден договор за продажба на дружествени дялове, по силата на който е изпълнил задължението си за прехвърляне на дружествените дялове, а в тежест на ответника е възникнало изискуемо задължение за плащане на цена в претендирания размер.

Страните не спорят, а и от представения по делото договор за прехвърляне на дружествени дялове се установява, че ищецът Р. Н. С., като прехвърлител, и ответното дружество, като приобретател, са постигнали съгласие относно прехвърляне на 40 дружествени дяла при посочена в договора продажна цена, платима на три вноски – съответно в размер на 20 %, 50 % и 30 % с посочен падеж на плащане на всяка от вноските.

Не спорят още и че купувачът е платил само първата вноски, като същият не е заплатил втората вноски в размер на 4 517, 46 лв., станала изискуема на 01.01.2020 г. и третата вноски в размер на 2 710, 47 лв., станала изискуема на 01.01.2021 г. Съобразно разпоредбата на чл. 129, ал. 2 ТЗ договорът за продажба на дружествени дялове е формален и се вписва в търговския регистър. Процесният договор е сключен в изискуемата форма – писмена с нотариална заверка на подписите, като не се спори, че е вписан в Търговския регистър. Същият е валиден и е породил желаните от страните правни последици. От вида на сключения договор, както и от обвързването на пораждането на действие с приключване на сложен фактически състав, включващ вписване на договора, се извежда негова характерна особеност, а именно, че след завършването на състава, преминава и собствеността по отношение на дружествените дялове. Изложеното налага извода, че ответникът е придобил посочените в договора дружествени дялове, независимо, че не е заплатил пълната продажна цена, доколкото собствеността е преминала след вписване на

договора.

Всички вноски от уговорената цена са с настъпил падеж и са станали изискуеми. Ответникът нито твърди, нито представя доказателства, че е погасил втората и третата вноски. Единственото му възражение за настъпило прекратително условие и реституция по смисъл на чл. 25, ал. 2 ЗЗД не намира опора в закона. Уговорено е в чл. 3 от договора, че при неизплащане на дружествените дялове в сроковете по чл. 2, договорът се прекратява по право и без да е необходимо уведомление за прекратяването, като платеното към момента на прекратяването не подлежи на връщане. Съгласно чл. 25, ал. 1 ЗЗД прекратителното условие представлява бъдещо несигурно събитие. След като договорите се сключват за да бъдат изпълнявани, фактът на изпълнението не може да бъде квалифициран като прекратително условие, тъй като не представлява бъдещо несигурно събитие, за да се приеме реципрочно, че неизпълнението покрива изискванията на чл. 25 ЗЗД. Бъдещото несигурно събитие, което попада в приложното поле на чл. 25 ЗЗД и отговаря на законовата дефиниция за прекратително условие, следва да е зависещо или независещо от волята на страните, което не е свързано със самото изпълнение на основните договорни задължения на страните. Видно от ал.2 на разпоредбата се счита, че условието се е сбъднало, ако страната която има интерес от несбъдването му, недобросъвестно е попречила да настъпи то. По аргумент за противното не може да се приеме, че страната която има интерес договорът да не бъде изпълнен – т.е. да не намали средствата си, чрез плащането на стойността на дялове към придобиването на които може и да е загубила интерес, може да се позове на неизпълнението, от което има интерес и което зависи изцяло от волята ѝ, като условие за прекратяване действието на правоотношението.

Приемането на такова прекратително условие противоречи на смисъла и целта на закона, поради което се явява недействително. Доколкото клаузата не влияе на действителността на целия договор, то следва да се приеме, че същия би бил сключен валидно и без нея.

За пълнота на мотивите следва да се отчетат и отделните особености на конкретния вид договор.

Договорът за продажба на дружествени дялове представлява съглашение между сключилите го страни относно прехвърляне на дялове при съответно уговорени условия, но освен това поражда и задължение промяната в носителя на правото на собственост върху дружествените дялове да бъде отразена чрез вписването в Търговския регистър. Това означава, че договорът за прехвърляне на дружествени дялове не се характеризира само с възникване на права и задължения за страните, които го сключват, но поражда и задължения за отразяване на промените обстоятелства по отношение на дружеството, дружествени дялове, от което са предмет на правоотношението. Законът за Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел регламентира, че вписаните в Търговския регистър обстоятелства се считат известни на третите добросъвестни лица, а невписаните обстоятелства се смятат несъществуващи – чл.7 и чл.10, ал.2 от Закона за Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Прехвърлянето

на дяловете от капитала на дружество с ограничена отговорност е не само двустранна сделка - правоотношение между прехвърлителя и третото лице- приобретател, не само способ за смяна на собственика на капитала, но и обстоятелство, което по силата на чл. 129, ал. 2, предл. последно ТЗ и чл. 4 ЗТР подлежи на вписване по партидата на дружеството. Освен съконтрахентите, договорът по чл. 129 ТЗ е предназначен да произведе и действие по отношение на дружеството. Последното е самостоятелен правен субект, който не се идентифицира с притежателя на дяловете му. Макар да не е страна по сделката, последиците от сключването ѝ пряко рефлексират в правната сфера на търговеца, обособен правно и структурно в ООД. Затова и законът изисква всяка промяна в Търговския регистър да се основава на писмен акт, който да бъде вписан - чл. 6 ЗТР. Следователно дори едно автоматично уговорено прекратяване на договора да породи действие между страните, същото няма как да бъде вписано и да стане известно на третите за сделката лица. Предвид това, че вписването на всяка промяна в Търговския регистър се основава на представяне на съответен писмен акт, който да бъде вписан в Търговския регистър съгласно чл.6 от ЗТРЮЛНЦ, съдът счита, че договорна клауза, предвиждаща прекратяване по право противоречи на закона и следва да бъде възприето, че такава уговорка е недействителна. Доколкото беше прието, че договорът може да съществува и без посочената клауза да е част от съдържанието му, то следва да се приеме, че договорът може да съществува и без клаузата на чл.3 от същия, без да се засяга съдържанието на договорното правоотношение.

Със сключването на договора за продажба на дружествени дялове страната прехвърлител се е разпоредила с правото си върху тези дружествени дялове, а и новият носител на правото върху същите е вписан в Търговския регистър, т.е. за всички лица собственик на дружествените дялове се счита този, който е обявен в Търговския регистър. С оглед това, че всяка последваща промяна на вписано в Търговския регистър обстоятелство може да се основава на писмен акт, удостоверяващ настъпването на съответната промяна, както и при отчитане значението на вписването в отношенията спрямо трети лица, съдът приема, че клаузата за прекратяване по право на договора следва да се счита недействителна, а по отношение на договора за продажба на дружествени дялове е приложима единствено хипотезата на развалянето му чрез изявление от изправната към неизправната страна. Изправната страна по договорното правоотношение може да претендира реално изпълнение на договорно задължение или да отправи изявление за разваляне на договора, като е предоставено на нейната преценка кое свое право да упражни. В конкретния случай ищецът Р. Н. С. е изправна страна по договора и разполага с иск за реално изпълнение.

Наличието на настъпил падеж на задължението за заплащане на втора и трета вноски, съпоставено с липсата на проведено доказване от страна на ответника да е изпълнил задължението си, означава, че исковата претенция за главницата подлежи изцяло на уважаване.

Софийският районен съд приема, че и осъдителния иск за заплащане на мораторна лихва следва да бъде уважен. С оглед правилото на чл. 84, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, че когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след

изтичането му, както и липсата на спор между страните, че двете вноски не са платени, считано от 01.01.2020 г. длъжникът е изпаднал в забава за плащането на втората вноска в размер на 4 517, 46 лв., а считано от 01.01.2021 г. е изпаднал в забава за плащането на третата вноска в размер на 2 710, 47 лв. С оглед на изложеното и съобразно чл. 162 ГПК акцесорните претенции също следва да се уважат изцяло, както следва: мораторна лихва върху вноската от 4 517, 46 лв., в размер на 542,53 лв., за периода от 01.01.2020 г. до датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК – 14.06.2021 г. и за вноската в размер на 2 710, 47 лв. – мораторна лихва в размер на 109, 93 лв., за периода от 01.01.2021 г. до 14.06.2021 г.

При този изход на делото и като съобрази, че ищецът претендира присъждането на съдебно деловодни разноски съдът приема, че следва да бъдат присъдени такива в исковото производство в размер от 207,61 лева за заплатена държавна такса и 1425,69лв. заплатено адвокатско възнаграждение за исковото производство.

Доколкото искът за главница се уважава изцяло, следва да се присъдят и всички разноски по ч.гр.д.№33806/2021г. по описа на СРС, 25 с-в – 144,56лв. заплатена държавна такса и 515,48лв. адвокатско възнаграждение.

По изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание по чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК, вр. с чл. 79, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, чл. 183, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 129, ал. 2 ТЗ, че „ф-ма“ ЕООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „Ц А“ № 17 дължи на Р. Н. С., ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Д“, бл.18, вх.Г, ет. 5, ап.84, сумата от 7 227, 93 лв. главница, представляваща две вноски по Договор за продажба на дружествени дялове от 07.06.2018 г., от които вноска в размер на 4 517, 46 лв., станала изискуема на 01.01.2020 г. и вноска в размер на 2 710, 47 лв., станала изискуема на 01.01.2021 г., ведно със законната лихва върху сумите от датата на заявлението – 14.06.2021г. до окончателното изплащане на вземанията, за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№33806/2021г. по описа на СРС, 25 с-в.

ОСЪЖДА „ф-ма“ ЕООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „Ц А“ № 17 да заплати на основание чл. 422, ал. 1, вр. чл. 415, ал. 1 т. 3 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД на Р. Н. С., ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Д“, бл.18, вх.Г, ет. 5, ап.84 сума в размер на 542,53 лв., представляваща мораторна лихва върху вноската от 4 517, 46 лв., дължима за периода от 01.01.2020 г. до датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК – 14.06.2021 г., както и сума в размер на и 109,93лв., представляваща мораторна лихва върху вноската в размер на 2 710, 47 лв., дължима за периода от 01.01.2021 г. до 14.06.2021 г.

ОСЪЖДА „ф-ма“ ЕООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „Ц А“ № 17 да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на Р. Н. С., ЕГН *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Д“, бл.18, вх.Г, ет. 5, ап.84 разноски в исковото производство в размер на 207,61 лева за заплатена държавна такса и 1425,69лв. заплатено адвокатско възнаграждение, както

и разноси по ч.гр.д.№33806/2021г. по описа на СРС, 25 с-в в размер на 144,56лв. заплатена държавна такса и 515,48лв. адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____